

Warszawa, 13 lutego 2026 r.

WA.5161.26.4.2026.JG

DECYZJA

Działając na podstawie art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4, art. 6 ust. 1 pkt 3 i art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292, ze zm.), § 18 ust. 1 i 3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 r., poz. 81) oraz art. 104, art. 107 i art. 21 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 26.01.2026 r. (data wpływu via eDoręczenia: 26.01.2026 r.) Centralnego Portu Komunikacyjnego sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 142B, 02-305 Warszawa, reprezentowanego przez pełnomocnika – Pana Igora Maciszewskiego – o wydanie pozwolenia na przeprowadzenie archeologicznych badań wykopaliskowych związanych z planowaną inwestycją, polegającą na budowie Centralnego Portu Komunikacyjnego, na terenie działek o nr ew.: 166, 172 z obrębu 0021 Wyczółki, położonych w miejscowości Wyczółki, gm. Baranów, zlokalizowanych częściowo na obszarze zabytku archeologicznego o nr ew. AZP 58-61/36 – Wyczółki 6 (pozostałości osadnictwa pradziejowego, w tym kultury pucharów lejkowatych z okresu neolitu i osadnictwa z wczesnej epoki brązu; relikty osady z późnej epoki brązu i wczesnej epoki żelaza; pozostałości osadnictwa wczesnośredniowiecznego i średniowiecznego)

ORZĘKAM:

- I. **Pozwolić Spółce Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o. na przeprowadzenie archeologicznych badań wykopaliskowych w związku z planowaną inwestycją, polegającą na budowie Centralnego Portu Komunikacyjnego, na terenie działek o nr ew.: 166, 172 z obrębu 0021 Wyczółki, położonych w miejscowości Wyczółki, gm. Baranów, zlokalizowanych częściowo na obszarze zabytku archeologicznego o nr ew. AZP 58-61/36 – Wyczółki 6 (pozostałości osadnictwa pradziejowego, w tym kultury pucharów lejkowatych z okresu neolitu i osadnictwa z wczesnej epoki brązu; relikty osady z późnej epoki brązu i wczesnej epoki żelaza; pozostałości osadnictwa wczesnośredniowiecznego i średniowiecznego).**
- II. **Wskazuję miejsce prowadzenia badań archeologicznych jako obszar ograniczony współrzędnymi geodezyjnymi w układzie 2000 strefa 7: 1. X: 5779078.44, Y: 7461532.93; 2. X: 5779076.44, Y: 7461547.89, 3. X: 5778976.66, Y: 7461538.10; 4. X: 5778978.31, Y: 7461523.19; 5. X: X: 5779076.17, Y: 7461557.59; 6. X: 5779075.05, Y: 7461567.94; 7. X: 5779074.71, Y: 7461558.07; 8. X: 5779075.69, Y: 7461548.5 – zgodnie z mapą dołączoną do wniosku.**
- III. **Wskazuję termin ważności niniejszego pozwolenia do 31.12.2026 r.**

IV. Określam warunki konserwatorskie polegające na:

1. obowiązku kierowania badaniami archeologicznymi lub samodzielnym ich wykonywaniu przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa w art. 37e ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292, ze zm.).
2. zobowiązaniu wnioskodawcy do przekazania Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków, nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia badań archeologicznych:
 - a. imienia, nazwiska i adresu osoby kierującej lub samodzielnie wykonującej badania archeologiczne;
 - b. dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37e ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292, ze zm.);
 - c. oświadczenia niniejszej osoby o przyjęciu przez nią obowiązku kierowania badaniami archeologicznymi lub samodzielnego wykonywania tych badań.
3. w przypadku zmiany osoby, o której mowa w pkt. IV ppkt 1 orzeczenia, w toku badań archeologicznych, zobowiązaniu wnioskodawcy do przekazania Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem dokonania zmiany tej osoby, imienia, nazwiska i adresu osoby kierującej badaniami archeologicznymi lub samodzielnie je prowadzącej; dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37e ust. 1 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz oświadczenia ww. osoby o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania badaniami archeologicznymi albo samodzielnego wykonywania tych badań.
4. bezwzględnym zawiadomieniu Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu badań archeologicznych.
5. zawiadomieniu Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem przynajmniej 3 dni przed rozpoczęciem tych czynności.
6. niezwłocznym zawiadomieniu Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu badań archeologicznych.
7. prowadzeniu dokumentacji przebiegu badań archeologicznych oraz opracowaniu wyników tych badań w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną przestrzenną lokalizację wszystkich czynności oraz dokonanych odkryć. Dokumentację z przebiegu badań archeologicznych należy przekazać Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia badań.

8. przerwaniu prac przy niesprzyjających warunkach atmosferycznych (np. utrzymujące się ujemne temperatury powietrza, opady śniegu lub zalegający śnieg, opady deszczu oraz zamrznięty grunt), uniemożliwiających dokumentowanie i poprawną eksplorację obiektów archeologicznych, oraz zabezpieczeniu odśnieżonych relikwów przed zniszczeniem. Nie należy również w ww. warunkach otwierać nowych wykopów archeologicznych.
9. prowadzeniu badań przy rozmarzniętym gruncie ze względu na ryzyko uszkodzenia substancji zabytkowej w przypadku eksploracji zamrzniętych warstw i obiektów kulturowych - zgodnie z art. 108 cyt. ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
10. niezwłocznym zawiadomieniu Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wszelkich przerwach we wskazanych w pozwoleniu badaniach archeologicznych, które mogą wpłynąć na zmianę programu tych badań.
11. opracowaniu badań prowadzonych na przedmiotowym stanowisku w odniesieniu do istniejącej literatury dot. badanego zabytku archeologicznego oraz wyników dotychczasowych badań archeologicznych i przekazaniu ich Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w terminie nie dłuższym niż 3 lata od dnia zakończenia badań.
12. przekazaniu Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków sprawozdania z przeprowadzonych badań w terminie 3 tygodni od dnia zakończenia badań.
13. przekazaniu Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków opracowania sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu badań archeologicznych w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia badań.
14. poddaniu doraźnej konserwacji materiału zabytkowego pozyskanego w trakcie badań, a następnie przekazaniu go w terminie 3 lat od dnia zakończenia badań archeologicznych.
15. prowadzeniu w trakcie badań stałego monitoringu przy użyciu wykrywaczy metali, zarówno przed przystąpieniem do odhumusowania przyszłych wykopów archeologicznych, jak też w trakcie eksploracji obiektów archeologicznych przy jednoczesnej planigrafii znalezisk, a także w zakresie hałd ziemnych powstałych po odhumusowaniu badanego obszaru i eksploracji obiektów archeologicznych.
16. zadokumentowaniu nawarstwień kulturowych i obiektów archeologicznych ujawnionych w wykopach (zarówno rysunkowo jak i fotograficznie, zarówno w planie jak i w profilu); dokumentację fotograficzną planów większych obiektów oraz planów arów należy wykonywać przy użyciu drona; dokumentacja fotograficzna

winna być czytelna i estetyczna, wykonana z wykorzystaniem czytelnego, estetycznego opisu, oznaczenia północy i skali.

17. wykonaniu planigrafii zbiorczej zabytków ruchomych dla każdej z eksplorowanych ręcznie warstw (kulturowych i mechanicznych).
18. w przypadku odkrycia pracowni krzemieniarskiej, należy uwzględnić konieczność przesiewania warstwy.
19. przeprowadzenia badań traseologicznych narzędzi krzemiennych i kościanych oraz w miarę możliwości także narzędzi z innych surowców.
20. w przypadku odkrycia elementów drewnianych (np. studnia) należy w miarę możliwości zapewnić ich konserwację oraz pobranie próbek do analizy dendrochronologicznej.
21. pobierania próbek do analizy palinologicznej (zarówno w zakresie mikro- jak i makroszczątków) z wypełnisk obiektów datowanych materiałem ruchomym i z warstw kulturowych oraz, w miarę możliwości, próbek do analizy C-14.
22. w przypadku odkrycia ludzkich szczątków kostnych należy zapewnić obecność wykwalifikowanego antropologa; po zakończeniu badań odkryte szczątki kostne (ludzkie i zwierzęce) należy poddać analizie antropologicznej i archeozoologicznej.
23. uporządkowaniu terenu badań po zakończeniu badań archeologicznych zgodnie z przedstawionym programem badań.
24. ręcznym wykonaniu w trakcie badań całość prac związanych z eksploracją obiektów oraz nawarstwień archeologicznych na terenie stanowiska archeologicznego, w związku z art. 108 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292, ze zm.).
25. usunięciu ziemi z eksploracji poza obręb wykopów lub składowaniu jej na części wykopu, na której zakończono eksplorację. Dopuszcza się składowanie ziemi pochodzącej z wypełnisk obiektów obok nich w przypadku, gdy nie jest możliwe jej składowanie poza obrębem wykopu.
26. sytuowaniu hałd odpowiednio daleko od krawędzi wykopu, aby nie dopuścić do zarwania profilu oraz by materiał na nich składowany nie osypywał się do wnętrza badanego terenu.
27. stałej obecności wyznaczonego kierownika badań podczas prowadzonych prac.

UZASADNIENIE

Postępowanie w sprawie wydania niniejszego pozwolenia zostało wszczęte na wniosek z dnia 26.01.2026 r. (data wpływu via eDoręczenia: 26.01.2026 r.) Centralnego Portu Komunikacyjnego sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 142B, 02-305 Warszawa, reprezentowanego przez pełnomocnika – Pana Igora Maciszewskiego – o wydanie pozwolenia na przeprowadzenie archeologicznych badań wykopaliskowych związanych z planowaną inwestycją, polegającą na budowie Centralnego Portu Komunikacyjnego, na terenie działek o nr ew.: 166, 172 z obrębu 0021 Wyczółki, położonych w miejscowości Wyczółki, gm. Baranów.

W dniu 12.01.2026 r. Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję (Nr 5/SPEC/2026; znak sprawy: WIR-I-747.7.61.2025.IK1) zezwalającą na udostępnienie m.in. działki nr ew. 166, z obrębu 0021 Wyczółki, położonych w miejscowości Wyczółki, gm. Baranów na rzecz Spółki Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o. w celu przeprowadzenia m.in. archeologicznych badań wykopaliskowych i zapewnienia dojazdu umożliwiającego wykonanie tych badań. Ww. decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności – na podstawie art. 108 § 1 cyt. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks Postępowania Administracyjnego oraz art. 31h ust. 3 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1747).

W dniu 02.02.2026 r. Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków wysłał zawiadomienie do stron o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie. Strony zostały zawiadomione w drodze obwieszczenia zamieszczonego na stronie BIP tut. Urzędu w dniu 04.02.2026 r. Do dnia dzisiejszego do tut. Urzędu nie wpłynęły informacje zwrotne – uwagi, zapytania.

Biorąc pod uwagę powyższe Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków przychylił się do żądania Wnioskodawcy. Z uwagi na fakt, iż planowane działania inwestycyjne są tylko jednym z etapów ogromnego przedsięwzięcia, którego efektem będzie m.in. całkowite zniszczenie setek stanowisk archeologicznych na skalę dotąd nie spotykaną w tej części Mazowsza, na Inwestora zostały nałożone dodatkowe, szczegółowe obowiązki, planowane do wyegzekwowania w możliwie jednolitej formie na całym obszarze projektowanego Centralnego Portu Komunikacyjnego i prowadzących do niego sieci dróg i linii kolejowych. Warunki zawarte w pkt. IV.16 – 22 mają na celu zagwarantowanie merytorycznego przebiegu badań i pozyskania z niszczonego stanowiska maksimum informacji w oparciu o dostępne nowoczesne metody.

Warunki określone w ppkt. IV.7-9, 11-27 orzeczenia niniejszej decyzji wynikają z konieczności zagwarantowania merytorycznej jakości badań archeologicznych oraz zapewnienia, iż substancja zabytkowa nie poniesie uszczerbku w toku prowadzonych prac, a wyniki tych badań zostaną zaprezentowane w formie rzetelnego opracowania.

Warunki określone w ppkt. IV.4-6, 10 orzeczenia niniejszej decyzji mają na celu zapewnienie Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków możliwości podejmowania decyzji na każdym etapie ww. badań.

W opinii tut. Organu wyniki ww. badań winny zostać opublikowane.

Organ ochrony zabytków określił termin ważności niniejszego pozwolenia do 31.12.2026 r.

Biorąc pod uwagę powyższe, orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

1. Badania archeologiczne należy wykonać zgodnie ze standardami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie

- przewodzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 r. poz. 81).
2. Dokumentacja badań archeologicznych musi zawierać wszystkie elementy określone w Zał. 2 do Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 r. poz. 81).
 3. Zgodnie z treścią art. 37e ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, badaniami archeologicznymi kieruje osoba, która ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, w zakresie archeologii i przez co najmniej 12 miesięcy brała udział w badaniach archeologicznych. Doświadczenie zawodowe może być nabyte poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
 4. Zbyt głębokie odhumusowanie mechaniczne, naruszające stropy obiektów oraz nawarstwień archeologicznych będą traktowane jako świadome niszczenie substancji zabytkowej. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji zastosowanie mają odpowiednio art. 47 oraz art. 108 cyt. ustawy o ochronie zabytków.
 5. Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może być cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 cyt. ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
 6. Niniejsza decyzja nie zwalnia z konieczności posiadania wszystkich innych zezwoleń wymaganych prawem.
 7. Od decyzji niniejszej przysługuje, zgodnie z przepisem art. 129 § 1 i § 2 Kodeksu Postępowania Administracyjnego, odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, które strona może wnieść w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, ul. Nowy Świat 18/20, 00-373 Warszawa.
 8. Zgodnie z art. 127a § 1 kodeksu postępowania administracyjnego przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Dokonano pobrania opłaty skarbowej od wydania pozwolenia w wysokości 82 zł oraz od złożenia pełnomocnictwa w wysokości 17 zł na konto Centrum Obsługi Podatnika za pokwitowaniem stanowiącym załącznik do wniosku. Podstawa prawna: art. 6 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. (Dz. U. 2025, poz. 1154).

Z up. MAZOWIECKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTKÓW
/-/
Bogna Radziwińska
Kierownik Wydziału Archeologii
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o.
za pośrednictwem: Pan Igor Maciszewski (eDoręczenia)
2. Pozostałe strony przez obwieszczenie
3. a/a WUOZ WA JG

Do wiadomości:

1. Starosta Powiatu Żyrardowskiego (eDoręczenia)
2. Wójt Gminy Wiskitki (eDoręczenia)

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Niniejszy wydruk pisma, na podstawie art. 39³ kodeksu postępowania administracyjnego, nie wymaga podpisu odręcznego. Pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Wydruk pisma stanowi dowód tego, co zostało stwierdzone w piśmie wydanym w formie dokumentu elektronicznego. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby, która pismo podpisała, a także identyfikator pisma nadawany przez system teleinformatyczny, za pomocą którego pismo zostało wydane – w załączeniu.